

Aan de gemeenteraad

Registratienummer: GF14.20048

Datum collegebesluit: 13 mei 2014
Agendapunt: 11

Portefeuillehouder:
De heer S. Siebenga
De heer J.R. Zoetendal

Behandelend ambtenaar:
De heren W. Kalma en
H. Jorritsma

Onderwerp:

Infrastructuurle aanpassingen bereikbaarheid Heerenveen – IBF en deelvoltooing wegen

Voorstel:

Beschikbaar stellen van een investeringskrediet van € 2.765.448,- conform de grondexploitatie IBF ten behoeve van de benodigde maatregelen voor het verbeteren van de bereikbaarheid van het IBF en het aanpassen van de wegenstructuur op de huidige situatie. En de bijbehorende begrotingswijziging vaststellen.

1 Inleiding

Per brief van 1 oktober 2013 bent u geïnformeerd over de versnelde uitgifte van de gronden op het IBF, de effecten daarvan op de grondexploitatie qua opbrengsten en uitgaven en de effecten op de infrastructuur. Dit voorstel betreft de nadere uitwerking van de benodigde infrastructuurle aanpassingen en de financiële onderbouwing daarvan.

2 Aanleiding

De versnelde ontwikkelingen op het IBF, de verplaatsing van de Lidl, vestiging van A-ware/Fonterra, Ausnutria Hyproca en Oranje Nutrition leiden ertoe dat de verkeersstromen op het IBF intensiever worden dan ten tijde van de planvorming was geprognosticeerd. De huidige wegen hebben onvoldoende capaciteit om het verwachte verkeer goed te kunnen verwerken, waardoor dit in de ochtend- en avondspits consequenties kan hebben voor de verkeersafwikkeling van en naar de A7 en A32. In overleg met Rijkswaterstaat en de Provincie zijn voorstellen uitgewerkt om de verkeersafwikkeling te optimaliseren. Consequentie hiervan is dat wegen die definitief zijn ingericht moeten worden gereconstrueerd.

Naast reconstructiewerkzaamheden kunnen, nu een groot deel van het IBF "gevuld" is/wordt met de voornoemde bedrijven, een deel van de wegen definitief worden ingericht. De wegen liggen er nu "bouwrijp" bij.

3 (Infrastructurele) aanpassingen

Met Rijkswaterstaat en de Provincie hebben wij afspraken over de verkeersafwikkeling op de Saturnus. Die zijn vastgelegd in de "Intentie overeenkomst bereikbaarheidspakket RSP Heerenveen". Die afspraak houdt kort gezegd in dat de Saturnus voldoende capaciteit moet hebben om de te verwachten verkeersintensiteit te verwerken, zonder dat er opstoppen optreden die effect hebben op de doorstroming en veiligheid op de Rijksweg(en).

3.1 Reconstructie aansluiting Rijksweg A7 en Saturnus

Samen met Rijkswaterstaat hebben wij geconcludeerd dat de toename van verkeer vanwege de komst van de zuivelfabrieken, de verplaatsing van de Lidl en de autonome ontwikkeling van het IBF en de Kavels, ertoe leidt dat de huidige aansluiting van en naar de A7 niet voldoet. In afstemming met en instemming van Rijkswaterstaat worden de volgende maatregelen voorgesteld (zie ook bijgaande digitale plantekening):

- *Aanpassing van de noordelijke rotonde A7*
 - o De capaciteit wordt vergroot door de binnenste ring te verkleinen. Hierdoor kunnen grote(re) vrachtwagencombinaties deze rotonde gemakkelijker rijden, wat de doorstroming bevordert.
- *Aanpassing zuidelijke rotonde A7 en Zestienroeden*
 - o Deze rotonde en aansluitende wegen worden geheel gereconstrueerd. Zo wordt er vanaf de kant Tjalleberd een aparte baan ("by-pass") gelegd om de rotonde heen het IBF op, zodat verkeer dat vanaf Drachten/Groningen komt, via de noordelijke rotonde meteen door kan rijden naar het IBF.
 - o Dit zelfde principe wordt ook toegepast vanaf de andere richting. Rijdend op de Saturnus richting Drachten/Groningen wordt een aparte baan langs de rotonde gelegd om zo meteen de uitvoegstrook op de A7 op te rijden.
 - o Het eerste deel Saturnus, gezien van de zuidelijke rotonde, wordt hierdoor dubbelbaans uitgevoerd. Hierdoor ontstaat meer capaciteit.
 - o De aansluiting van de Zestienroeden moet hierdoor in westelijke richting worden verschoven wat meer ruimte biedt voor het dubbelbaans gedeelte en bijbehorende wisselstroken.
- *Uitvoegstroken en bochtverruiming*
 - o Vanaf het dubbelbaanse deel gaat uiteindelijk de Saturnus terug naar enkelbaans. Vanaf het enkelbaans gedeelte worden uitvoegstroken gemaakt naar eerst de Minerva en naar het perceel A-ware/Fonterra. De afslag naar de Pluto (richting Ausnutria Hyproca) en Icarus (richting Oranje Nutrition) wordt voorzien van ruimere bochten zodat vrachtverkeer niet op elkaar hoeft te wachten bij in- en uitdraaien van de wegen. Alle bochten en rotondes zijn ontworpen op de grootst gangbare vrachtwagencombinaties.

Bij het ontwerp is rekening gehouden met eventueel toekomstig dubbelbaans uitvoeren van de gehele Saturnus. Dit is op basis van de huidige uitgangspunten qua te verwachten verkeersintensiteit niet noodzakelijk. Mocht het in de toekomst wel nodig blijken dan is hiermee in het huidige ontwerp rekening gehouden, zodat extra kosten nu en in de toekomst worden vermeden.

3.2 Deelvoltooiing

De wegen op het IBF zijn allen (behalve de Saturnus, die is al definitief ingericht) bouwrijp aangelegd. Dit houdt in dat ze nog definitief moeten worden gemaakt. De laatste laag asfalt moet nog worden aangebracht, bermen afgewerkt, kolken geplaatst, enzovoort. Hiermee wordt tot het "laatste" moment gewacht, omdat, onder andere vanwege bouwactiviteiten, er anders nog schade ontstaat aan het voltooide werk, maar ook omdat wanneer nog niet alle kavels verkocht zijn, we geen flexibiliteit meer hebben voor aanpassingen en/of daardoor extra kosten moeten maken.

Omdat een groot deel van het IBF redelijke tot geheel gevuld is met bedrijven en langer rijden op de bouwrijp gemaakte wegen qua onderhoud niet langer kan, moeten een aantal wegen definitief worden ingericht (voltooid). Op basis van de voornoemde criteria (verkochte kavels en onderhoudstoestand) is voor de volgende wegen bepaald dat ze definitief worden gemaakt:

- Mars (deel vanaf A-ware/Fonterra tot en met Ausnutria Hyproca)
- Pluto
- Hector
- Minerva (deel vanaf Saturnus tot en met inrit Lidl)
- Uranus

Wegverzwaring

De constructiesterkte van de huidige bouwrijp gemaakte wegen is gebaseerd op de situatie ten tijde van het oorspronkelijke IBF-concept waarbij er sprake was van extensieve bebouwing en een relatief laag verkeersaanbod per netto m² bedrijventerrein. Door het te verwachten intensievere gebruik is een constructieve opwaardering van de volgende wegen noodzakelijk: Saturnus (hoofdrijbaan), Pluto en Minerva. De fundering van deze wegen volstaat, maar met het verwachte intensievere gebruik moet de opbouw van het asfalt worden aangepast, wat meerkosten met zich meebrengt ten opzichte van de huidige exploitatie. Over deze meerkosten hebben wij u per brief van 1 oktober 2013 (zie bijlage) geïnformeerd op basis waarvan de exploitatie is aangepast.

3.3 Aanpassing Zestienroeden en verplaatsen carpoolplaats

De aansluiting van de Zestienroeden op de Saturnus moet vanwege de aanpassingen aan de zuidelijke rotonde worden verlegd in westelijke richting. De nieuwe aansluiting loopt door een huidig laag gelegen terrein, wat uitermate geschikt is om in te richten als water (berging in de vorm van een vijver). Daarnaast kruist het de oude Mobilisatieweg. De oude Mobilisatieweg kan met beperkte aanpassingen geschikt worden gemaakt om op te parkeren. In combinatie met de aanpassing van de Zestienroeden kan hier werk met werk worden gemaakt en kan de tijdelijke carpoolplaats aan de Pastoriesingel hier naartoe worden verplaatst (zie bijgaande inrichtingsschets). In deze fase worden 40 parkeerplaatsen gerealiseerd, afhankelijk van het gebruik en ontwikkeling naar de toekomst kan dat worden uitgebreid naar 80 plaatsen (zie bijgaande plantekening). De huidige provisorisch ingerichte carpoolplek aan de noordzijde van de A7 zullen wij ontmantelen om ongewenst gebruik tegen te gaan.

3.4 Aangepaste bomenstructuur

Met de infrastructurele aanpassing moet een groot deel van de huidige bomen plaats maken voor asfalt. Om toch de hoofdweg geleiding te geven is in het voorstel opgenomen om bomen te plaatsen in de zuidelijke berm van de Saturnus. In afwijking van het stedenbouwkundig plan wordt niet een dubbele maar enkele bomenrij gerealiseerd. Hiervoor moet een smalle rand van de watergang worden gedempt. De vijver bij de carpoolplaats dient ter vervangende waterberging voor deze demping (dit is als zodanig afgestemd met het Wetterskip Fryslân).

3.5 Alternatieven

Het alternatief voor de hiervoor omschreven maatregelen is het niet of later uitvoeren van de maatregelen. Per onderdeel is onderstaand aangegeven wat daarvan de consequenties zijn.

3.5.1 Verkeerskundige aanpassingen

De aanpassing van de wegen is gebaseerd op huidig gemeten verkeersstromen en de verwachtingen naar de toekomst op basis van de gegevens van de zuivelfabrieken en de Lidl en de te verwachten groei op het IBF. Die aanpassingen zijn niet per 1-1-2015 benodigd, maar in de loop van de jaren volgend op de ontwikkelingen. Infrastructurele

investeringen zijn per definitie voorinvesteringen, omdat geïnvesteerd moet worden voordat de verkeersafwikkeling "knel" komt te zitten.

Het is mogelijk om de werkzaamheden qua verkeersafwikkeling nog enige jaren uit te stellen. Vraag is echter hoeveel jaar. Keerzijde is dat A-ware/Fonterra eind dit jaar de productie opstart. Ausnutria Hyproca volgt snel daarna en de Lidl is al in bedrijf. Daarbij, later investeren leidt niet tot kostenbesparing. De huidige markt is gunstig.

Door nu uit te voeren kunnen we vooruitlopend op de ingebruikname de verkeerskundige aanpassingen doorvoeren. Hierdoor ondervinden de bedrijven minder hinder in hun bedrijfsvoering.

3.5.2 Deelvoltooiing

De voor de deelvoltooiing geselecteerde wegen verkeren in redelijke tot slechte onderhoudstoestand. Het is mogelijk om deze wegen niet te voltooien. Dit leidt echter tot extra schade, onveilige situaties en extra kosten om later te kunnen voltooien. De deelvoltooiing van de genoemde wegen is vanuit beheer en onderhoud in combinatie met de vulling van het IBF niet langer uit te stellen. Om die reden stellen wij voor de wegen nu te voltooien, zodat qua kosten er geen overschrijding van de grondexploitatie plaatsvindt.

3.5.3 Bomen Saturnus

In de werkzaamheden is opgenomen een afwaardering van de boomstructuur van een dubbele bomenrij naar een enkele bomenrij langs de hoofdontsluitingsweg. Een alternatief is geen bomen. Geen bomen betekent dat wij, op basis van het beeldkwaliteitsplan, andere eisen stellen aan de bedrijven dan aan ons zelf. Vanuit goed 'gastheerschap' is een minimale investering in bomen verantwoord. De kosten voor de bomen zelf zijn begroot op ca € 30.000,- en het verbreden van de berm op € 40.000,-.

3.5.4 Carpoolplaats

De carpoolplaats aan de Pastoriesingel is tijdelijk ingericht en kan worden gehandhaafd, maar zal op termijn moeten worden verplaatst of definitief worden ingericht op de huidige lokatie. Omdat kostenefficiënt in combinatie met subsidie de verplaatsing nu kan worden gerealiseerd stellen wij u voor dit in deze werkzaamheden mee te nemen.

4 Planning en financiën

De voorbereiding en de benodigde overleggen zijn reeds in volle gang. Onderstaand is de planning daarvan en de financiële consequenties van het voorstel uitgewerkt.

4.1 Planning

De reconstructie en deelvoltooiing vinden niet gelijktijdig plaats. De reconstructie van de aansluiting A7 en de aanpassingen aan de Saturnus hebben invloed op de bereikbaarheid van (de bedrijven op) het IBF. Deze werkzaamheden worden voor de bouwvak 2014 aanbesteed en na de bouwvak uitgevoerd. Een planning en fasering van de werkzaamheden op hoofdlijnen is besproken met de (bouw)managers van de zuivelfabrieken en de bedrijfsleider van de Lidl. Daarnaast zijn alle bedrijven geïnformeerd over de werkzaamheden tijdens een bedrijven contact bijeenkomst.

De voltooiingswerkzaamheden worden eind dit jaar voorbereid en op zijn vroegst voorjaar 2015 in uitvoering genomen.

4.2. Financiën

Over de financiële consequenties van de infrastructurele aanpassingen, in het kader van de bereikbaarheid en de constructieve verbetering van de wegen, bent u per brief van 1 oktober 2013 geïnformeerd (zie bijgaand).

De werkzaamheden zijn gedekt binnen het exploitatiebudget realisatie IBF, subsidie vanuit de Provincie in het kader van het investeringsagenda Heerenveen - Drachten en het budget onderhoud wegen.

De totale geraamde kosten bedragen € 2.765.448. Deze kunnen worden gedekt uit de vigerende grondexploitatie IBF en de toegekende provinciale subsidie.

Bij de behandeling van de jaarrekening 2013 zijn de grondexploitaties geactualiseerd naar de stand per 1-1-2014. De huidige werkzaamheden (kosten) passen binnen de geactualiseerde grondexploitatie van het IBF en leiden tot een beperking van de kosten omdat de wegenstructuur kleiner wordt door de uitgifte van een aantal zeer grote kavels. Wel is er een verschuiving van kosten in de tijd en niet voorziene baten. Deze verschuiving leidt met name tot hogere lasten en baten in 2014 en 2015 en lagere kosten in de toekomst. Hiervoor is een begrotingswijziging nodig. Deze is bij de stukken gevoegd. Wij stellen voor deze begrotingswijziging vast te stellen.

Subsidie Provincie Fryslân (investeringsagenda Heerenveen – Drachten)

In het kader van de intentieovereenkomst "Bereikbaarheidspakket RSP Heerenveen" zijn de werkzaamheden door de Provincie opgenomen in de investeringsagenda Heerenveen – Drachten. In dat kader is 1,5 miljoen geraamd voor de investeringen bestemd ter verbetering van de verkeersdoorstroming IBF waarop een bijdrage van 0,5 miljoen aan subsidie is toegekend.

Subsidie Provincie Fryslân (realisatie carpoolplaats)

De Provincie Fryslân heeft middelen beschikbaar ter (gedeeltelijke) subsidiëring van de realisatie van de carpoolplaats. De hoogte van de subsidie ramen wij op een bedrag van € 20.000,- (de totale kosten bedragen € 50.000,-).

Kanttelingen

Zijn bovenstaand verwoord onder alternatieven.

Vervolgproces

Is bovenstaand verwoord.

Millenniumparagraaf

In de procedure van aanbesteding wordt rekening gehouden met social return.

Ter inzage liggende stukken:

brief aan de gemeenteraad d.d. 1 oktober 2013

Het college van burgemeester en wethouders van Heerenveen,
de secretaris, de burgemeester,

de heer F.H. Perdok

de heer T.J. van der Zwan

Gemeenteraad

Onderwerp: **Infrastructurele aanpassingen bereikbaarheid Heerenveen
– IBF en deelvoltooiing wegen**
Registratienummer: **GF14.20048**

De raad van de gemeente Heerenveen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 13 mei 2014;

overwegende dat;

- De komst van de zuivelfabrieken leidt tot verhoogde verkeersintensiteit van en naar de Rijkswegen, meer dan in de planopzet van het IBF/de Kavel was geprognosticeerd;
- De huidige ontsluiting van en naar de A7 op termijn onvoldoende capaciteit heeft om dit verkeer te verwerken;
- Deze beperkte capaciteit kan leiden tot verminderde doorstroming en onveiligheid op Rijkswegen;
- Een groot deel van het IBF "gevuld" is en definitief kan worden ingericht;
- De toestand van een deel van de bouwwegen onderhoud vergt.

gelet op,

- De afspraken zoals vastgelegd in de Intentie overeenkomst bereikbaarheidspakket RSP Heerenveen;
- Langer "doorrijden" op de bouwwegen tot schade en meerkosten leidt.

BESLUIT:

1. Een investeringskrediet van € 2.765.448,- beschikbaar te stellen conform de grondexploitatie IBF ten behoeve van de benodigde maatregelen voor het verbeteren van de bereikbaarheid van het IBF en het aanpassen van de wegenstructuur op de huidige situatie.
2. De bijbehorende begrotingswijziging vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 30 juni 2014.

De griffier,

De voorzitter,

mevrouw W.J.M.A. Jansen

de heer T.J. van der Zwan